

Kladno 3. 12. 2023 - první adventní neděle

Základ kázání: Ž 24

Hospodinova je země se vším, co je na ní, svět i ti, kdo na něm sídlí. To on základ na mořích jí kladl, pevně ji usadil nad vodními proudy. Kdo vystoupí na Hospodinovu horu? A kdo stanout smí na jeho svatém místě? Ten, kdo má čisté ruce a srdce ryzí, ten, kdo nezneužije mou duši, ten, kdo nepřísahá lstivě. Ten dojde požehnání od Hospodina, spravedlnosti od Boha, své spásy. To je pokolení těch, kdo se na jeho vůli dotazují. Ti, kdo hledají tvou tvář – toť Jákob. Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy. Kdo to je Král slávy? Hospodin, mocný bohatýr, Hospodin, bohatýr v boji. Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy. Kdo to je Král slávy? Hospodin zástupů, on je Král slávy!

Zamyšlení

Sestry a bratři, milí přátelé, necháme-li stranou přísloví “všude dobře, doma nejlíp”, máte ve světě preferované místo, kam chodíte třeba relaxovat, odpočinout, posedět s přáteli, nebo vypnout a být jen sám/sama? Nebo nemáte?

U toulavého faráře záleží, zda je v Brně Husovicích, v Horních Vilémovicích, v Rokycanech, nebo na Kladně. Tady na Kladně je to kročehlavský les, kde jsem se dříve i ztrácel, že jsem musel žádat googlovskou mapu o pomoc. Teď se tam už vyznám a chodím bez mobilu, abych mohl vypnout a relaxovat při chůzi.

Máte místo, o kterém sníte, že někdy navštívíte? Jev, o kterém sníte, že někdy spatříte? Nějaké město? Hory? Přírodní rezervace? Hlučné vodopády? Sním o duze, která rozdělí oblohu na dvě rovné části, aby její nejvyšší bod byl přímo nad mou hlavou. Ale to je přání proti fyzikálním zákonům, takže to zůstane snem.

A dnes žalmista ve mně vyvolává nostalgii po hoře, kde jsem nikdy nebyl. A nevím, zda tam někdy budu. Řeč je o Hospodinově hoře. Je to svaté místo vyhrazené pro Boha Abrahama, Jákoba a Mojžíše.

Takhle Bible mluví o Chrámové hoře, Sionu, místě ležící ve svatém městě, tedy v Jeruzalémě.

Tímto místem, v židovské tradici až do doby Ježíše a dokonce až do zničení Jeruzaléma římskými vojsky v roce 70, a pak spíše symbolickým způsobem, je chrám na Sionu.

Tady chce být žalmista. Co nejlíže svému Pánu. Aspoň soudě podle toho, co čteme na konci předchozího žalmu 23. Ten začíná známými slovy „Hospodin je můj pastýř“ a končí slovy: „Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdelsích časů.”

Jak každý ví, sám Bůh není fyzicky přístupný v žádném případě. Má nevyslovitelné jméno. Pro naše pochopení, nebo uchopení Boha, ho popisujeme antropomorfně, to znamená, že mu připisujeme lidské vlastnosti. Bůh mluví, naslouchá, je přítomen, ovšem nikdo ho nevidí ani se ho nedotýká. Nemůžeme ho vytesat do kamene, nemůžeme ho namalovat na zeď. Je nanejvýš přístupný, ale pouze prostřednictvím nevinných rukou a čistých srdcí těch, kteří nezneužijí jeho duši, nepřísahají lstivě, jak říká žalmista. Je přístupný všem, kdo ho upřímně hledají. Nejsme toho součástí? Jsme tady, dnes, tady, hledáme Boha, že? Co děláme dnes ráno v tomto chrámu, kromě toho, že obracíme svou pozornost k němu?

Brány, zvedněte výše svá nadpraží. Aby lid byl pozván k místu svatému, nejdřív tam musí vejít sám Pán slávy. Pro něj a pro ty, kdo ho následují, se zvedne nadpraží prastarých brán. V představách žalmisty je město Boží pojato jako pevnost. Nevstoupíte, jak chcete: musíte nejprve nechat zvedat padací most, pak můžete přejít přes příkop a vstoupit do pevnosti.

Nyní, v okamžiku, kdy v myšlenkách překročí bránu Božího města, si žalmista uvědomí, že tato pevnost zasvěcená válce je ve skutečnosti světem obývaným živými lidmi, kteří oslavují Boha, který žehná, který jedná spravedlivě a zachraňuje. Svaté místo je místem přivítání, místem otevřeným každému, kdo touží spatřit Boha. Pokud je tomu tak, kde jsou dnes naše svatá místa? Co je pro nás „Boží hora“?

Bude nám řečeno: na to máte svůj farní kostel. A v mnoha oblastech zemského povrchu máte historická místa, místa poznamenaná pamětihodnými náboženskými událostmi, místa, o kterých vaši předkové říkali: tam Bůh zasáhl do života svých svědků. Takže ano, můžeme vstupovat s pocitem úcty do našich chrámů a kostelů. Vezměte si, že budova, kde jsme byli pokřtěni nebo konfirmováni, kde jsme si řekli svatební slib, kde jsme se rozloučili s tím či oním milovaným, že tato budova pro nás znamená něco silného a je nám blízká. Se stejným pocitem a respektem můžeme také navštívit jiné chrámy Páně, synagogy a jiné svatostánky různých náboženských hnutí s vědomím toho, že i tam se odehrávají příběhy lidí, dotčených Bohem.

Můžeme se připojit k davu navštěvující různá zajímavá, nebo přímo poutní místa a cítit se jako součástí velkého společenství lidí zvaných k přiblížení se do míst, kde můžeme silně a intenzivně prožít přítomnost Božího majestátu. Nejde o to uctívat nějaké místo, ale o mimořádný náboženský zážitek, jaké mají např. ti, kteří už někdy navštívili francouzskou vesničku Taizé, odkud je tolik oblíbených písní. Tzv. teozovky se zpívají snad všude. Jsou to většinou jednoduché písně, melodické, často se opakující, a navozují hlubokou náboženskou atmosféru.

A možná bychom rádi vstoupili na půdu Jeruzaléma nebo Betléma nebo Nazaretu, pokud by to politická a humanitární situace dovolila, a pocítili textové a duchovní spojení s

tím, co nám evangelia říkají o Ježíšových cestách a místech, kde pobýval. Ale kvůli našemu protestantskému chápání spirituality nikde nenajdeme svaté místo v silném slova smyslu, to znamená místo, které náleží Bohu a které je mu přísně vyhrazeno, „svatyně svatých“, kde pouze mohli vstoupit řádně pověřeni kněží a službu konající velekněží.

Protestantská reformace připomněla křesťanství to, co hlásají evangelia: Boží chrám jsme my sami. To znamená, že ty, vy, já a my všichni společně, podle toho, co řekl Ježíš: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam budu já mezi nimi.“ Proto také zpíváme “otevřete brány srdcí svých”. Jsme Boží chrám, otevřete brány srdcí svých, aby mohl vejít Pán slávy. To není parafráze, a vůbec ne parodie toho, co jsme dnes slyšeli z knihy Žalmů. Je to souznění toho, co říká žalmista, s tím, co říká Ježíš. Bůh chce najít místo v našich srdcích, chce, abychom se mu otevřeli.

Kdy dorazí Král slávy? Proč ne hned? Nebo jednoho dne. Každopádně alespoň o Vánocích. Protože adventní doba, která dnes začíná, je takovou bránou, která nás zavede do vánočního období, kdy Král slávy vstupuje do pozemského života, do našich životů. Přichází jako dítě narozené (ženě) v chlévě, vstupuje do světa tou nejužší branou v obydlí zvířat, odtamtud roste jeho sláva až do nebes.

Místem jeho přítomnosti a vlivu není palác lesknoucí se zlatem a třpytem, ale tam, kde jsou běžní lidé, s běžnou existencí. Jeho posláním není vládnout pomocí lsti nebo teroru, ale prostřednictvím míru a přátelství. To je poselství symbolického narození v chlévě.

Ježíš nepřichází podříditi si vesmír své královské nadvládě, přichází sloužit lidstvu, počínaje těmi nejslabšími z nás, a nabídnout život všem, kteří slyší jeho hlas a odpovídají na jeho volání následováním. V tomto Žalmu 24 je výraz, který najdeme také na mnoha jiných místech Starého zákona, a který je znepokojivý. Mluví o králi slávy, který je silný a udatný, a dokonce: který je udatný ve válce. Stručně řečeno, Jahve Sabaoth, Bůh zástupů.

Tento koncept všemocného Boha, který vede boj proti nepřátelům, se nám zdá zvláštní. Hebrejský lid to možná potřeboval při svém pochodu pouští po odchodu z Egypta pod vedením Mojžíše. Národy usazené tu a tam podél této cesty se mu neustále snažily zabránit v průchodu. Musel vzdorovat a bránit se, pokud chtěli dosáhnout zaslíbené země.

Toto trvalé nebezpečí udržovalo Hebrejce v naději, že je jejich Bůh ochrání tím, že sám povede bitvu, a jejich nepřátelé udělali totéž se svými vlastními božstvy. Bůh nebeských armád byl chápán jako vojevůdce, který sleduje strategii, kterou jeho následovníci ne vždy snadno pochopí. Tento koncept nacházíme v době reformace, a před tím i v době husitství. Budiž připomenuta válečná píseň “Kdož jste Boží bojovníci a zákona jeho, prostež od Boha pomoci

a doufejte v něho, že konečně v něm vždy zvítězíte! Kristus vám za škody stojí...” To je síla, co? Ve stejném tónu pokračuje celá píseň.

Tento způsob chápání křesťanského života ne jako boj proti zlu, nenávisti, rozdělení a smrti, včetně nemoci a hlouposti, ale jako skutečnou válku proti těm, kteří jsou nám nepřátelští nebo kteří se zdají být jiní, tento způsob není nutně náš. V souladu s evangelijním poselstvím není naším záměrem být mocní a dominující, ale spíše sloužit a svědčit o Boží lásce ke všem lidem, jak žádá Ježíš v Lukášově evangeliu (Lk 6, 27-28): „Milujte své nepřátele. Dobře číňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují.”

Naše smrtelné tělo je Boží chrám, svaté místo, Boží hora. Podle Kristova zaslíbení v nás přebývá Duch svatý, často aniž bychom o tom věděli. A pak věci vypadají jinak. Naše shromáždění se neshromáždilo, aby se připravilo na bitvu, ale aby našlo odvahu a radost z toho, že jsme ve světě míru a milosrdenství, ve světě, kde hlavní zbraň má být láska k bližnímu.

Zpěvem, modlitbou, čtením Písma a nasloucháním Slovu, které k nám Bůh promlouvá naší lidskou řečí, se vyzbrojujeme k dobrému boji víry a naděje, abychom se stali nositeli dobrých zpráv, nositeli požehnání pro život na Zemi. Amen.

Píseň 435 Zvedněte brány svrchků svých

Poslání

16 Nevydávej v potupu to dobré, co jste přijali. **17** Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého. (Ř 14, 16-17)

Požehnání

Bůh naděje necht' vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. (Ř 15, 13)